

Knygos projektas

Gavus autoriaus leidimą ir nutarus leisti knygą, šiam tikslui sudaroma leidybinė grupė arba redakcinė kolegija. Numatomi žmonės, kurie atliks vienas ar kitas užduotis, nustatomos kiekvieno nario pareigos ir atsakomybė bei darbų atlikimo terminai.

Tada prasideda konkretus knygos išleidimo darbas. Nuo rankraščio iki perdavimo spaudai knyga nueina ilgą kelią. Sąlygiškai galima būtų išskirti tris pagrindines knygos projekto dalis. Tai tekstinės dalies parengimas, iliustracijų parengimas (jeigu jos yra) ir viršelio parengimas. Šie projektai iš pradžių dažniausiai vykdomi savarankiškai, nepriklausomai vienas nuo kito ir sujungiami į visumą rengiant knygos maketą.

Kiekviena knygos projekto dalis pradžioje turi būti įvertinta. Rengiant tekstą nustatomas formatas ir planuojama leidinio apimtis. Panaudojus skirtingą šriftą ir jo dydį tokios pačios apimties tekstą galima sutalpinti tiek į 150, tiek į 250 puslapių, o tai gali ženkliai atsiliiepti knygos biudžetui. Kartais tekstas dirbtinai „ištempiamas“, kad knygą sudarytų kuo daugiau puslapių ir ji atrodytų solidesnė, o kartais naudojantis mažesniu šriftu ir kitomis maketavimo „gudrybėmis“ stengiamasi visą informaciją sutalpinti į kuo mažesnę puslapių skaičių. Tai priklauso nuo konkretaus atvejo, tačiau viskas turi būti daroma „proto ribose“.

Jeigu knyga bus vienu ar kitu būdu iliustruota, reikia aptarti visus jos iliustravimo klausimus. Knygos autorius dažniausiai pats pateikia iliustracijas arba nurodo šaltinius, iš kurių jos bus gautos, tačiau tai gali būti palikta spręsti ir leidyklai. Bet kuriuo atveju reikia patikrinti planuojamų naudoti iliustracijų kokybę, autoriaus teises, įvertinti jų gavimo būdus, kitus reikšmingus veiksnius. Knygos iliustracijos gali būti nespaltvotos arba spalvotos, išdėstytos visoje knygoje arba tik parengtuose iliustruotuose interpuose ir pan. Pasirinktas knygos iliustravimo būdas bei variantai taip pat atsiliieps knygos biudžetui.

Labai svarbi knygos projekto dalis yra viršelis. Nuo viršelio didžiaja dalimi priklauso knygos perkamumas. Viršelis turėtų būti patrauklus, informatyvus ir ekonomiškąs. Dažnai klysta tie leidėjai, kurie pernelyg taupo lėšas viršeliui. Neišvaizdi knyga dažniausiai „paskęsta“ tarp kitų, todėl jos reklamai reikia papildomų lėšų. Viena iš rinkodaros taisyklių teigia, kad „prekė turi pati save reklamuoti“, o knyga plačiaja prasme taip pat yra prekė. Gera ir patraukli knygos išvaizda ne visada pasiekama viršelio spalvingumu ir ryškumu. Geras dizaineris sugeba sukurti įspūdingą ir krentantį į akis knygos viršelį minimaliomis priemonėmis arba panaudodamas tik vieną ar dvi spalvas.

Taigi iš anksto reikėtų apsvaistyti visas tris knygos rengimo projekto dalis, apskaičiuoti darbo sąnaudas ir išlaidas, kurios gali būti skirtos knygos leidybai, ir jas įvertinti. Tai atsiliiepia galutinei knygos kainai, kuri svarbi ne tik leidėjui, bet ir pirkėjui. Be to, reikia atsiminti, kuo mažesnis knygos tiražas, tuo ikileidybinio parengimo sąlyginė kaina kiekvienam leidinio egzemplioriui bus didesnė.